

любого уровня нехватка уважения коллег при обсуждении и решении важнейших вопросов, присвоение себе результатов работы всего коллектива, необъективное отношение к сотрудникам.

Список использованных источников

1. Адизес И. К. Идеальный руководитель : почему им нельзя стать и что из этого следует / пер. с англ. Москва: Альпина Бизнес Букс, 2007. 262 с.
2. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента / пер. с англ. Москва: Вильямс, 2016. 672 с.
3. Доленко А. В. Проблемы современного менеджмента и пути их решения в условиях нестабильной внешней среды // Системное управление. 2015. № 4. URL: <http://sisupr.mrsu.ru/2015-4/PDF/Dolenko.pdf>
4. Шаталов М. А., Мычка С. Ю. Проблемы современного менеджмента в условиях инновационного развития // Наука. 2014. № 43. С. 481–483.
5. Туголукова А. Ю., Иванова А. В. Тенденции развития современного менеджмента // Инновационное развитие экономики: предпринимательство, образование, наука: сб. науч. ст. Минск, 2013. С. 139–141.
6. Основные проблемы современного российского менеджмента / Ш. Э. Миришли и др. // Novainfo.ru. 2015. № 39-1. URL: <https://novainfo.ru/article/3983>.
7. MIT Sloan школа менеджмента. 2018. URL: <https://sloanreview.mit.edu/>

*Мотузка Олена Миколаївна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності,
Національна академія статистики, обліку і аудиту*

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ «М'ЯКОЇ СИЛИ» КНР: НОВІ ВАРІАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПАНСІЇ

Уперше термін «softpower» («м'яка сила») був використаний у роботі колишнього глави Національної ради з питань розвідки, помічника міністра оборони в адміністрації У. Клінтона, відомого американського політолога Дж. Ная «Приречені панувати», опублікованій у 1990 р. За Дж. Наєм, цей термін означає зовнішню політику держави, спрямовану на досягнення бажаних результатів унаслідок заохочення до співробітництва. «М'яка сила» розподіляється на три основні складові: 1) культура, під якою розуміється сукупність значущих для суспільства цінностей; 2) політична ідеологія; 3) зовнішня політика. Механізм «м'якої сили» структурується і реалізується через узгодження зовнішньополітичних рішень та залучення до співпраці на базі спільних цінностей [1, с. 80–86].

Основними механізмами реалізації стратегії «м'якої сили» КНР є: по-перше, проведення різноманітних заходів культурного характеру, які найбільш повно відображають позитивні риси китайської культури з акцентом на

економічні здобутки Китаю; по-друге, налагодження співпраці з надання допомоги в економічній і соціальній сферах, охороні здоров'я, освіті, надання різного роду допомоги; по-третє, реалізація збалансованої політики на світовій арені, що дозволяє відігравати провідну роль у запобіганні загостренню міжнародної ситуації та зміцненню глобальної політичної та економічної стабільності.

В останні роки Китайська Народна Республіка була багато в чому успішна саме завдяки використанню «м'якої сили», що допомогло їй набути статус великої держави. Одне з основних завдань такого використання на міжнародному рівні – це створення привабливого образу країни. Друге завдання – прагнення змусити інші країни прийняти культурні цінності держави та популяризація її ідеології. Не можна не визнати успіх проведення цієї політики китайськими лідерами і зростаючу роль Китаю як глобального гравця на світовій арені. КНР стає все більшою мірою інтегрованою в міжнародні інститути, капіталістичною і сучасною державою. Завдяки бурхливому економічному зростанню у сучасного Китаю з'являється все більше ресурсів для задоволення своїх геополітичних і економічних інтересів, які поширюються далеко за межі Азіатсько-Тихоокеанського регіону. КНР заявляє про себе як про лідера в багатьох сферах, зокрема вже як і про космічну державу.

Використання «м'якої сили» в політиці Китаю ми можемо спостерігати протягом останнього десятиліття. Вона спрямована не тільки на країни, що розвиваються, а й на західні, розширюючи зовнішню політику в тому числі у сфері культури, ЗМІ, економіки, тим самим нарощуючи зусилля у формуванні глобального простору і створюючи привабливий образ своєї країни. Очевидно, що така зовнішня політика має мирний і відповідальний характер [2, с. 296].

Існують деякі відмінності застосування «м'якої сили» КНР у Сполучених Штатах, Європі та в країнах, що розвиваються. У таких регіонах, як Африка, Латинська Америка і Південно-Східна Азія (ПСА) ця політика особливо активна, ініціатива «м'якої сили» прив'язана переважно до ключових ресурсів, зокрема енергоносіїв. Також ця ініціатива спрямована на те, щоб переконати країни визнати Тайвань як невід'ємну частину КНР, тобто визнання «одного Китаю» [3, с. 137].

Діяльність КНР з проведення «м'якої сили» в зовнішній політиці можна згрупувати у п'ять основних категорій:

- 1) Інвестиції та іноземна допомога. Китай вклав значні кошти в ключові ресурси країн, що розвиваються, особливо в Азію, Африку і Латинську Америку. Наприклад, КНР веде переговори за угодами про вільну торгівлю з таким регіоном, як Південно-Східна Азія. На відміну від багатьох інших великих багатосторонніх і двосторонніх донорів, Китай не пов'язує свою допомогу з іншими питаннями, такими, як екологічні норми якості або дотримання прав людини, правильних, з погляду Заходу, принципів, а тому китайські інвестиції особливо привабливі для багатьох країн, що розвиваються. У Китаї іноземні інвестиції та іноземна допомога іноді можуть не

розмежовуватися. Інвестиції, наприклад, можуть здійснюватися з політичних причин.

2) Підтримання миру і гуманітарна допомога. Китай направляє значну кількість миротворців у гарячі точки під прапором Організації Об'єднаних Націй, а також підтримує медичні установи та надає медичні послуги для країн, що розвиваються.

3) Програми обміну стосуються питань мови і культури. Наприклад, для просування китайської мови і культури Китаю по всьому світу відкрилося близько 400 інститутів Конфуція.

4) Двосторонні міждержавні зв'язки і багатостороння дипломатія. Китай бере активну участь у багатосторонніх форумах, підтримує економічні, політичні відносини і контакти у військовій сфері, встановлює стратегічне партнерство з окремими державами Південно-Східної Азії (країнами Асоціації держав ПСА). Великий інтерес КНР проявляє до розвитку інтеграції ПСА, тим самим посилюючи свої позиції у країнах АСЕАН і послаблюючи антикитайські настрої. Крім того, китайська сторона створює нові регіональні організації для розширення свого впливу в регіоні, наприклад Шанхайська організація співробітництва та форум китайсько-африканського співробітництва.

5) Дипломатія: КНР збільшила кількість зустрічей на найвищому та високому рівні, влаштовуються численні конференції та регіональні форуми, на яких роз'яснюються основи політики країни, підвищується професіоналізм і кваліфікація дипломатів, які, своєю чергою, отримують освіту у престижних зарубіжних університетах.

Ці категорії необхідні КНР для реалізації двох довгострокових цілей у зовнішній політиці. Перша характеризується створенням і збереженням сприятливих умов для подальшого розвитку держави, друга – прагненням до становлення Китаю як одного з полюсів багатополярного світу. Продовження розвитку своєї економічної бази для залучення технологій, інвестицій і для відкриття нових ринків, а також уникнення прямих збройних конфліктів є досягненням цих двох цілей Китаю. У рамках цієї стратегії основними об'єктами для дипломатії КНР стають прикордонні країни і регіони, оскільки саме з ними можливі не тільки високоефективний розвиток економічних зв'язків, а й локальні збройні конфлікти.

Отже, Китай не прагне до прямого й силового політичного контролю, а надає перевагу організованому і спрямованому впливу на ключові точки регіонів і країн, держав та громадських систем, чому безпосередньо сприяє застосування стратегії «м'якої сили».

Список використаних джерел

1. Резнікова Н. В. Глобальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин. Київ: ТОВ «Видавництво «Консультант», 2017. 540 с.

2. Резнікова Н. В. Економічна незалежність країн в умовах глобальних трансформацій. Київ: АграрМедіаГруп, 2018. 460 с.

3. Темин П., Вайнс Д. Экономика без лидера. Почему рассыпалась мировая экономическая система и как ее собрать / пер. с англ. О. Левченко; науч. ред. перевода Т. Дробышевская. Москва: Изд-во Института Гайдара, 2015. 464 с.

4. Іващенко О. А. Місце КНР у світовому інтеграційному просторі // Актуальні проблеми міжнародних відносин: зб. наук. праць: у 2 ч. Київ: Київський нац. університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2012. Вип. 108 Ч. II. С. 18–24.

5. Резнікова Н. В., Іващенко О. А. Перспективи формування нових центрів економічного зростання в умовах нової норми світової економіки як прояв незалежності // Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 11. С. 5–9.

6. Резнікова Н. В., Іващенко О. А. Стратегічне партнерство як нова форма економічної інтеграції: аспекти незалежності ЄС та КНР // Економіка та держава. 2015. № 12. С. 6–9.

7. Харитоновна Е. Эффективность «мягкой силы»: проблема оценки // Мировая экономика и международные отношения. 2015. № 6. С. 48–58.

Моцний Федір Васильович,
доктор фізико-математичних наук, професор,
професор кафедри
економіко-математичних дисциплін та інформаційних технологій;
Сіницький Микола Євгенійович,
кандидат фізико-математичних наук, доцент,
доцент кафедри економіко-математичних
дисциплін та інформаційних технологій;
Національна академія статистики, обліку та аудиту

ДО ПИТАННЯ НЕЧІТКО-МНОЖИННОГО МОДЕЛЮВАННЯ КРИТЕРІЇВ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

При визначенні ефективності інвестиційних проектів (ІП) часто доводиться мати справу з нечіткими (розмитими) факторами (погодні умови, якість менеджменту, сила конкурентів), для врахування яких застосовуються лінгвістичні змінні, побудовані не на вибіркових статистиках, а на експертних оцінках. Для шкалювання в цьому випадку використовують започаткований Л. Заде метод нечітко-множинного моделювання (НММ) [1]. Це зумовлює необхідність при обчисленні ризиків оцінювати функцію належності (ФН) обраного показника до множини, що описує область його значень.

Мета роботи – відповісти на запитання: чи може метод НММ замінити метод Монте-Карло при оцінці ефективності ІП, чи тільки доповнити його?

Для порівняння можливостей обох методів необхідно здійснити моделювання п'яти аргументів показника NPV (трьох чистих грошових потоків, ставки дисконтування та тривалості проекту) за методами НММ і Монте-Карло.